

STRAŠNO DREVO ŽALOSTI

1.

„Gledam v steno!“

„Tako se ne moreva pogovarjati ...! „

»...“

„Gorazd ...“

„Ja?“

„Zakaj gledaš v steno?“

„Ne vem.“

„Bi se rad pogovoril ali ne?“

»...“

„Gorazd, če želiš, da se pogovoriva, se, prosim, obrni.“

„Jaz se pogovarjam tako, da človeka ne gledam v oči.“

„Kaj se je zgodilo ...“

»...“

„Gorazd ... Zakaj to počneš? Dobo veš, da so mi tvoje sošolke povedale, da si brcnil v steno. Si ali nisi?“

„Sem.“

„Zakaj pa?“

„Ne vem.“

„In ko si brcnil vanjo, si zlomil vtičnico.“

„Mhm.“

„Tvoje dejanje ni bilo v redu. Zakaj si brcnil v steno?“

»...«

„Si jezen?“

Pihne skozi usta in zavije oči, ki postanejo rahlo motne – nekaj je za njimi.

„Kaj te je vznemirilo, Gorazd? Veš, da s tem ničesar ne rešiš, da se takole lotiš šolskega inventarja.“

„Ja ...“

„Kaj te je pripeljalo do tega? Na koga si jezen? Kaj te je vznemirilo?“

„Nič!“ zabrusi in vstane s stola. „Lahko zdaj grem?“

Gledam ga. Diha pospešeno, prestrašeno, razočarano. V njem se odpira strašno drevo žalosti.

„A želiš, da greva kam drugam in se tam pogovoriva?“ ga vprašam. „Veš, da bo ravnateljica zahtevala pojasnila.“

„Ne ... Ne danes!“ mi odgovori.

Prikimam in ga pustim, naj gre.

2.

„O Gorazdu vemo, da je izgubil očeta. Sedem let mu je bilo, ko je imel njegov oče hudo prometno nesrečo. Vemo, da je potem njegova mati postala alkoholičarka, zato so ga po dolgih letih dali v rejniško družino. Vemo tudi, da je njegova mati v času, ko je bil Gorazd s svojim bratom Denisom še pri njej, nudila spolne usluge raznim moškim in da jo je Gorazd večkrat zalotil pri tem. Vemo, da je prijeten fant s hudimi izbruhi jeze in da je vsak dan v novih težavah!“ našteva socialna delavka, ko se pogovarjam z njo.

„Vse to vem, a še nekaj je,“ odgovorim.

„Družina, pri kateri je sedaj, se zelo trudi,“ odvrne.

„Ste bili zadnje čase kaj pri njih?“

„Prejšnji teden.“

„In?“

„Vse je v najlepšem redu. Razen gospe, ki se je razjokala, ker več ne ve, kako naj mu še pomaga.“

„Kaj predlagate?“

„Predlagam, da se tudi vi veliko pogovarjate z njim. Omenil je, da ste zelo prijazen učitelj. V vas vidi zaupnika. Izkoristite to. Morda mu pridete toliko blizu, da vam pove, kaj se dogaja z njim. Sicer pa je tu še pedopsihiater, ki tudi dobro sodeluje z rejniško družino. Tik pred odločitvijo je, ali naj mu predpiše tablete ali ne ...“

„Poskušal bom ...“

3.

„Gorazd, gasilni aparat se ni sprožil sam. Ti si ga. Še prejšnjega dejanja nismo razčistili. Še vzgojni ukrep boš dobil. Zakaj to počneš? Ne vidiš, da se vsi trudimo ... Gorazd, ni mi vseeno zate ...“ rečem in se približam strašnemu drevesu njegove žalosti.

Naokrog je razmazano nebo, ki drsi čez pokrajino. Samo hrib je in na njem stoji drevo grčastih vej, ki se upogibajo na vse strani kot hobotnica.

„Gorazd, kaj te muči?“

Deblo je raskavo. Zgrabim prvo vejo. Drugo.

Gorazd zapre oči. Brada se mu malo zatrese. Roke tudi. Z levo si pogladi goste rjave lase. Spet je negiben in molčeč.

„Gorazd, na tvoji strani sem. Rad bi ti pomagal ...“ dodam.

„Zakaj pa?!“ vpraša glasno, gleda prezirajoče, oči so vse bolj kalne.

„Ker trpiš. To vidim. In če se človek s kom pogovori, mu je lahko včasih boljše ...“

„Bolje?“ se nasmehne.

„Ja,“ mu odgovorim.

Tretja veja poka, zavibrira kot struna. Moje telo zatrese. Komaj se obdržim. To je točka preloma. Naglo se oprimem nove, četrte veje, z drugo pa se oprimem pete. Povzpnem se do te mere, da že vidim pokrajino, v kateri je Gorazd, ki gleda, kako odnesejo očetovo truplo, on pa kriči. Malo naprej je njegova mati, ki leži, zleknjena čez hrib, s solzami si maže utrujeno telo in z vseh strani jo otipavajo moške roke. Njen pogled je uprt v prazno, dokler je eden od moški ne uščipne za bradavico, da zacvili. Potem vstane in moške roke se stegnejo za njo. Ona pa se z golim telesom sprehodi do roba hriba, kjer so v dolgo vrsto postavljene steklenice. Eno za drugo dviga in pije iz njih. Cedi se ji po bradi. Vmes se večkrat histerično zasmеji. Par moških rok pride za njo in čvrsto zgrabi njeno opito telo, ki pade.

Veje se upogibajo, zvijajo, tresejo, vibracije krošnje so skoraj nevzdržne.

„Gorazd, prav je, da tudi jočeš.“

Medtem se mi uspe prebiti do vrha. Pokrajina se odpre do konca.

„Gorazd, lažje ti bo, če boš dal to iz sebe ...“

„Ne morem, ne morem, ne morem ...“ ponavlja in glasno ter histerično joče.

Gledam ga. Počakam nekaj trenutkov. Kar vidim z vrha drevesa, je ...

„Jaz sem kriv, da se je oče ponesrečil ...“

Postanem nervozen. Ne vem, kako mu pomagati od tu naprej. Kar vidim z vrha drevesa, je ... Roke se mi tresejo. On še vedno joče, da mu kaplja z lica po šolski klopi.

„Mama je rekla, da sem kriv jaz, ker sem ga jaz silil, da nam naj gre po sladoled. Če mu tega ne bi rekel, bi bil oče še živ ...“

Stojim na vrhu drevesa, gledam Gorazda, ki se z glavo naprej prisloni na mizo in joče. Vstanem in ga primem za ramo.